

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 71

Maribor, torek 27. marca 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Stanovanjska zaščita ogrožena

KRIŽEV POT PETEJANOVEGA PRED LOGA ZA PODALJŠANJE ZAŠČITE.
— VLADA NAMERAVA IZIGRATI PE TEJANOV PREDLOG, DA SPLOH NE PRIDE DO NJEGOVE IZVEDBE.

BEOGRAD, 27. marca. Danes bi se morala vršiti seja skupščinskega odbora, ki razpravlja o Petejanovem predlogu glede podaljšanja stanovanjske zaščite. Kakor znano, je skupščinski odbor Petejanov predlog v načelu že sprejel, danes pa bi se morala še vršiti podrobna razprava.

Ker pa je Petejanov predlog v diametralnem nasprotju z dosedanjim vladno stanovanjsko politiko, ki gre v smeri popolne ukinitve vseh stanovanjskih omejitev, je prišla vlada sedaj v silno zadrego. Sprejem Petejanovega predloga bi namreč pomenil desavuiranje dosedanjega vladnega stremeljenja v tem pogledu. Vlada se je zato na včerajšnji seji obširno bavila s tem vprašanjem, vendar pa ni prišla do nikakega zaključka. Mnenja v ministrskem svetu so bila namreč zelo deljena. Dočim so nekateri priznavali upravičenost in utemeljenost predloga za podaljšanje stanovanjske zaščite, pa so bili drugi zopet mnenja, da mora vlada odločno vztrajati na dosedanjem stališču in s 1. majem definitivno likvidirati stanovanjsko zaščito. Končno je bil izvoljen poseben ministrski odbor, obstoječ iz ministrov Čede Radovića, Pere Marko-

vića, Milana Simonovića in dr. Korošca, ki ima nalog, da do jutri podrobno prouči stanovanjsko vprašanje in izdela konkretne predloge. Ministrski odbor je pritegnil k posvetovanju tudi bivšega ministra socialne politike, dr. Gosarja, ki je napravil prvi korak na polju demontaže stanovanjske zaščite, ter predsednika skupščinskega odbora, posl. Kujundžića. Šele, ko bo ministrski odbor sprejel konkretne predloge, bo nadaljeval potem še skupščinski odbor razpravo o Petejanovem predlogu.

Kakor se zatrjuje, vztraja dr. Gosar na tem, da se stanovanjska zaščita v smislu njegovega prejšnjega predloga definitivno ukine.

Kedaj bo pravzaprav padla odločitev, je težko reči. Zdi pa se, da obstoja v vladi tendenca, da se rešitev tega vprašanja tako dolgo zavlačuje, da Petejanov predlog sploh ne pride do izvedbe. Malo je verjetno, da bi prišel Petejanov predlog že pred velikonočnimi počitnicami pred skupščino. Po počitnicah pa je zopet pričakovati vladne krize, ki bo najbrže trajala še preko 1. maja, tako da ostane za enkrat vse pri dosedanjem stanju.

stal znan tudi v inozemstvu.

V Jugoslaviji je bil član in podpredsednik provizorične vlade v Beogradu, v Davidovičevem demokratsko-socialističnem kabinetu podpredsednik ministrskega sveta. Pozneje je bil imenovan za predsednika komisije za izmenjavo avstrijskih bankovcev v bivšem okupirahem dalmatinskem ozemlju. Vsled bolehnosti se je končno umaknil iz političnega življenja, ostal pa je vedno navdušen pristaša Samostojne demokratske stranke. Zadnja leta se je popolnoma posvetil »Jadranski Straži«, ki jo je ustanovil leta 1920. in postal njen častni predsednik. Lani je praznoval 80letnico rojstva in se ga je pri tej priliki s hvaležnostjo spominjal ves hrvatski narod.

Pogreb ministra Kocića

BEOGRAD, 27. marca. Danes dopoldne se je vršil ob ogromni udeležbi prebivalstva pogreb pok. ministra pošte, Vojka Kocića. Žalnega spreveda so se udeležili vsi člani vlade ter številni v Beogradu navzoči poslanci. V saborni cerkvi je opravil žalne obrede patrijarh Dimitrije, ob grobu pa se je poslovil od pok. ministra imenovan tudi minister Milan Simonović. Na grob je bilo položeno okoli 150 vencev, med njimi tudi kraljev.

Po sprejetju proračuna

KMEČKO - DEMOKRATSKA KOALICIJA ODKLONILA VSAKO ODGOVORNOST ZA PRORAČUN. — V NOVO BORBO ZA SPREMEMBO SISTEMA. — NOVE KOMBINACIJE. — STABILIZACIJA DINARJA IN DRUGO.

Včeraj je vladna večina narodne skupščine sprejela državni proračun in finančni zakon s 193 glasovi; 11 poslancev je glasovalo proti, dočim je Kmečko-demokratska koalicija pred glasovanjem korporativno zapustila zbornico. Poprej je še v njenem imenu g. Svetozar Pribičević podal deklaracijo, v kateri Kmečko-demokratska koalicija povdarja, da jo je zadržanje vlade in njene večine v razpravi o finančnem zakonu ter njen lahkomiselni, brezvestni in ohenem povsem protiparlamentarni postopek z amandmani v finančnem zakonu utrdil v njenem sklepu, da odklanja od sebe vsako odgovornost za budžet in finančni zakon in da vsled tega noče glasovati. Tako je torej vladna večina radikalov, davidovičevcev in slovenskih klerikalcev edina izglasovala proračun in finančni zakon, ki prinaša nove težke krivice neenakosti našim prečanskim krajem.

Kmečko-demokratska koalicija bo sedaj, ko prihajajo na dnevni red nova važna vprašanja, svojo borbo za spremembo režima z vso odločnostjo nadaljevala, ker to zahtevajo kritične gospodarske in politične razmere v državi, ter še bolj kritični mednarodni odnosi. Kmečko-demokratska koalicija stoji koprej na stališču, da ves ta konglomerat razmer nujno zahteva čim tesnejše grupiranje narodnih sil, kar je pa mogoče edino tako, da se uvede nov režim, ki bo predstavljal koncentracijo vseh narodnih sil, brez zapostavljanja odnosno protežiranja posameznih pokrajin na račun drugih. Značilno je, da se že tudi v krogih vladnih poslancev govori o možnosti spremembe. Za enkrat se raznašajo vesti o rekonstrukciji vlade v tej smeri, da bi tudi Davidović vstopil v vlado in prevzel porfelj ministra poljoprivrede. Na drugi strani pa se zopet istotako iz vladnih radikalnih krogov raznašajo vesti, da bo sprememba nastopila že ob Veliki noči in da se bo ustvarila nova kombinacija brez Velja Vukičevića, ker to ni samo v njegovem interesu, ampak tudi v državnem interesu. Ti krogi tudi podčrtavajo, da v sedanjih kritičnih momentih notranje in zunanje politike, zlasti v momentu kritičnih odnosov z Italijo in sklepanja zunanjega posojila, mora biti tudi Kmečko-demokratska koalicija pritegnjena v vlado kot enakopraven član pri reševanju vseh teh za državo važnih vprašanj. Zanimivo je tudi, da se novno čujejo glasovi o povratu na kombinacijo z izvenparlamentarno neutralno osebnostjo na čelu vlade.

V zvezi z najetjem inozemskega posojila se govori tudi veliko o stabilizaciji dinarja. Pravijo, da je finančni minister g. dr. Bogdan Marković pri svojih tozadevnih pogajanjih z angleškimi in ameriškimi skupinami prevzel tudi obvezo, da bo pred sklepom posojila naša vlada dala v narodni skupščini sprejeti zakon o stabilizaciji kurza dinarja. V tej smeri so se te dni vršila tudi pogajanja s predstavniki Narodne banke. Finančni minister je izdelal načrt zakona s katerim bi se v mednarodnih odnosih utrdil tečaj dinarja na osnovi tečaja švicarskega franka na naših borzah (9.13 švic. frankov za 100 Din). Ta zakonski predlog bo g. finančni minister že te dni predložil skupščini.

Kako nujno potrebno je, da prevzame vodstvo države nova vlada, ki bo pomenila koncentracijo vseh narodnih sil, dokazuje tudi dejstvo, da postaja Italija napram naši državi vedno bolj predrzna. Ne le, da so se te dni ob priliki obiska generalnega tajnika fašistične stranke Turatija v Trstu in drugih delih Julijske Krajine vršile tam nezasižane demonstracije proti naši državi, da se je na javnih zborovanjih te stranke, ki je danes oficijelna voditeljica italijanske države, vzklikalo italijanski Dalmacijci, ki mora za vsako ceno postati del italijanske države, ampak zgodilo se je te dni tudi nekaj drugega: v naši narodni skupščini so se razpravljala vprašanja italijanskih podjetij v Dalmaciji. Jasno je, da imajo zastopniki našega naroda polno pravico o teh vprašanjih razpravljati v narodni skupščini. Toda italijanska vlada stoji na drugem stališču in je naročila svojemu beograjskemu poslaniku g. Borderu, da je zagrozil celo s prekinitvijo diplomatskih odnosov Italije z našo državo, ako bi naša narodna skupščina o teh vprašanjih zopet razpravljala. To je vsekakor višek predrznosti, zlasti še v času, ko se v Rimu vodijo pogajanja, da bi se vsa med nami in Italijo odprta vprašanja rešila »mirnim putem«. Ta predrznost je pa mogoča samo, ker Italija dobro vidi, da stoji danes na čelu naše države vlada, ki ima proti sebi dve tretjini prebivalstva cele države, to je ogromno večino vsega prečanskega naroda.

Predsedniške volitve na Portugalskem

LISABON, 27. marca. Volitve novega predsednika portugalske republike so končale brez incidentov. General Carmona, ki je bil edini kandidat, je dobil v lisabonskem volilnem okraju 37.000, v okraju Porto pa 5.000 glasov. Splošno se domneva, da bo oddanih zanj skupno najmanj 500.000 glasov.

NOVE ARETACIJE NEMSKIH INŽENJERJEV V RUSIJI.

BERLIN, 27. marca. Po poročilih iz Kovna so bile izvršene te dni nadaljne aretacije nemških inženjerjev, sedaj v tvornici Marti v Kovnu. Vsi so obtoženi protirevolucionarnih dejanj in sabotaže.

TEŽKA LETALSKA NESREČA.

LONDON, 27. marca. Avijatičarka Brown je včeraj pri pristajanju tako nesrečno manevrirala, da je bil en otrok ubit, pet oseb pa težko ranjenih.

IZSELITEV BREZPOSELNIH IZ ANGELIJE.

LONDON, 27. marca. Radi naraščajoče brezposelnosti se bavi vlada z načrtom prisilnega izseljevanja brezposelnih v kolonije, kjer bo to mogoče. V kratkem bo pozvanih okoli 60.000 brezposelnih v Južnem Walesu, da se naselijo v določenem ozemlju, kjer jim bo nudila vlada primerno podporo. Kdor se ne bi odzval pozivu, mu bo ustavljena podpora in tudi dotične občine ne bodo dobile več posojil za podpiranje brezposelnih.

Juraj Biankini †

SPLIT, 27. marca. Danes zjutraj je umrl tu po dolgem bolehanju v 81. letu starosti veliki hrvatsko-dalmatinski podoljub in politik, don Juraj Biankini.

Biankini je bil rojen 31. avgusta 1847 v Starem gradu na otoku Hvaru. Gimnazijo je absolvirao v Splitu, bogoslovne študije pa v Zadru. Že kot mladenič se je silno živo zanimal za politiko in je posebno budno zasledoval nacionalno gibanje. Star 24 let je stopil v uredništvo »Narodnega Lista« v Zadru, ki ga je gmotno podpiral nesmrtni vladika Juraj Strošmayer. Kot novinar si je pridobil nevenljivih zaslug za probujanje narodne zavesti v Dalmaciji in si nakopal silno sovraštvo Italijanov. Dolgi 50 let, do 1. 1920, je vodil »Narodni List«, dokler ga niso Italijani ustavili ter izgnali tudi njega iz Zadra. Težko se je ločil od torišča, kjer je deloval s takim uspehom in se preselil potem v Split.

Leta 1881. je bil Biankini prvič izvoljen za dalmatinskega deželnega poslanca, l. 1892. pa še za državnega poslanca na Dunaju, kar je ostal do prevrata. Po svojih znamenitih govorih v dunajskem parlamentu, v katerih je neustrašeno nastopal za pravice hrvatskega življa v Dalmaciji, je po-

Maribor in revolucija I. 1848

OB 80LETNICI BURNIH DOGODKOV. — MARIBORSKA »NARODNA STRAŽA«. — OSTANKI V MUZEJU. — IZJALOVljena POMOČ DUNAJČANOM. — »HUSSARENSPRUNG« PRI KAMNICI. — JELAČIČEVA VOJSKA V MARIBORU. — »UPORNIKI« V ŽUPNIŠČU PRI SV. PETRU.

Revolucija dunajskega prebivalstva dne 13. marca 1848 je odmevala v nemirih in demonstracijah tudi v manjših mestih takratne Avstrije. Cesar Ferdinand je na nekatere nove ustavne zahteve pristal, dal je tisku svobodo in dovolil ustanovitev narodne straže.

To vest so mariborski Slovenci in Nemci sprejeli z enako radostjo, saj poročevalec pravi, »z zajednim utripanjem src in zajednim klici »Živio!« in »Hoch!« Takoj so se lotili sestave narodne straže, nabralo se je moštva za 1 bataljon s 6 kompanijami; že sami dijaki so tvorili 1 kompanijo. Bataljon je obsegal poleg poveljnika in 6 stotnikov 3 zdravnike, vodje, bobnarje in gardiste, skupno 380 mož. Narodna straža je nosila temno-modro suknjo, sive hlače in čake; častniki so imeli sablje, gardisti puške in bajonete. V muzeju se še hrani uniforma častnika in 2 zastavi: zeleno-belo z napisom: »Constitution, Eintracht und Ordnung 1848« in črno-rdeče-rumeni (frankfurterski) prapor dijaškega oddelka z napisom »Das vereinte Deutschland 1848«. Vežbali so na tedanjem vojaškem vežbališču med Samostansko ulico in ljudskim vrtom; po vajah se je pa pri kozarcu vina razvijala živahna družabnost.

O delovanju narodne straže sta se ohranila v spomin dva dogodka:

Dunajski revolucionarji so prosili Mariborčane za pomoč. Del bataljona se je odločil, da prošnji ugoditi in se z 2 leti poprej otvoreno železnico požuri na Dunaj. V Gradcu so pa gardisti dobili povelje, da se takoj vrnejo domov. Ko so se zvečer pripeljali v Maribor, so jih meščani na kolodvoru sprejeli s psovskami.

Drugi dogodek se je zgodil v okolici Maribora. Ker so se Madžari pod Košutovim vodstvom hoteli osamosvojiti, je na Madžarskem nastal opasen položaj. V Celovcu je četa huzarjev sklenila, da dezertira in se pridruži Košutovim upornikom. Mariborska narodna straža je za to pravočasno zvedela, takoj od-

korakala dezertirjem nasproti in se je pri Kamnici skrila za vinogradno hišo, ki je dane last dr. Schmdidererja. Komaj so huzarji prijahali, jih je narodna straža napadla in vnela se je ljuta bitka. Nekaj huzarjev je padlo, drugi so obležali ranjeni, še drugi so bili ujeti. Ostanek je pa z dravskega brega, ki je prav tam zelo strm in skalovit, na konjih poskakal v reko, da bi jo preplaval, a je v reki našel smrt. Ujetnike so drugi dan na Teznu postrelili. Strmina ob Dravi se še dandanes zove »Hussarensprung«.

V ilustracijo mariborskih razmer v l. 1848 naj sledita še dva dogodka iz zgodovine našega mesta.

Uporni Dunaj se je meseca oktobra posrečilo obkoliti in užugati. Hrvaški ban Jelačić je bil z Windischgrätzom navdušeno sprejet. 14.000 mož hrvatske črne vojske, ki mu je prišla na pomoč, je poslal domov, ker so bili preslabo oboroženi. Potrebni hrane, so se v Mariboru mimogrede ustavili in so pričakovali, da se jim bo kaj ponudilo. Toda Nemci jim niso ravno prijazno postregli, tem pristroneje so jih sprejeli mariborski Slovenci. Po odhodu Nemci niso mogli prehvaliti, kako pošteno so se vedli ti ubogi, slabo opravljeni in stradajoči Hrvati.

Tudi v Mariboru so se pojavili »uporniki«. Nekoč je tolpa teh »upornikov« pridrla pred župnišče pri Sv. Petru. Kričala »Freiheit!« in nastopala tako nasilno, da je slabo kazalo. Takratni župnik Marko Glaser se je takoj zavedel opasnega položaja in je tolpo prijazno povabil na kupico vina. Mariborčani izprva osupli, so se vabilu navdušeno odzvali in se z največjim zadovoljstvom končno ločili od gostoljubnega župnika.

Naslednje leto je vihar potihnil, pod pritiskom razmer je cesar privolil v novo ustavo, ki pa je bila l. 1851 zopet ukinjena. Ponovno je zavladal kruti absolutizem, ki je razpustil še isto leto tudi mariborsko narodno stražo.

Mariborski in dnevi drobiš

Pokojninski sklad in stanovanje za oblastne uslužbence

Po včeraj stavljenem predlogu oblastnega odbora se ustanovi za mariborske oblastne uslužbence poseben pokojninski sklad, kojega dohodki so namenjeni za pokojnino uslužbencev v smislu službene pragmatike. Dokler dohodki pokojninskega sklada ne zadoščajo za polno kritje vseh pokojninskih zahtevkov, jih oblastni odbor krije iz tekočih proračunskih sredstev.

V ta sklad se steka čisti dobiček oblastnih podjetij, dotacije oblastne skupščine in 3% vseh službenih prejemkov uslužbencev. Polovico teh odstotkov bodo plačali uslužbenci, polovico pa oblast. Nadaljnje prispevke sklada tvorijo darila in volila ter najemnina hiš, zgrajenih iz tega sklada.

S penzijskim skladom upravlja oblastni odbor ločeno od ostale imovine. Da nosi čim več obče koristi, se penzijski fond sme uporabljati za zidanje stanovanjskih hiš za oblastne uslužbence. V to svrhu se sme s pristankom oblastne skupščine najeti tudi potrebno posojilo, koje se obrestuje in amortizira z dohodki penzijskega fonda. Med dohodke spada tudi najemnina, ki se pobere od hiš, zidanih s penzijskim fondom.

Ko je potreba oblastnih uslužbencev po stanovanjih krita, se sme penzijski fond uporabljati za zidanje nadaljnjih stanovanjskih hiš samo na podlagi sklepa skupščine.

80letnica zaslužne učiteljice.

Dne 30. marca praznuje gospa Nina Ivančič-Deu, učiteljica v pokoju v Ljutomeru, čila in zdrava, 80letnico svojega rojstva. Jubilatka je vdova po znanem ljutomerskem davčnem kontrolorju. Na ljutomerski šoli je učiteljvala od l. 1876 do l. 1916 ter je vzgojila nešteto pridnih gospodinj, ki jo imajo vsi v najlepšem spominu. Kot vzorna narodnjakinja podpira rade volje narodna društva in institucije. Meščani, kakor tudi okoličani, želimo blagi gospej k jubileju še mnogo zdravih, srečnih in zadovoljnih let!

Prijava odpovedanih stanovanj.

Da dobi mestni magistrat točno evidenco odpovedanih stanovanj, se pozivajo s tem vsi najemniki mesta Maribora, katerim je bilo stanovanje s l. majem odpovedano, da to pismeno javijo mestnemu magistratu. V prijavi je treba navesti: število družinskih članov, poklic, ulico, obseg stanovanja ter ime hišnega lastnika.

Občni zbor Trgovskega gremija v Mariboru.

Trgovski gremij v Mariboru opozarja svoje članstvo na redni občni zbor, ki se bo vršil v sredo, dne 28. tm. Vabila so bila razposlana pretekli teden. Gremijalni odbor ima pravico, kaznovati po § 24. pravil z denarno globo vsakega člana, ki bi se občnega zbora neopravičeno ne udeležil. Ker pridejo letos v razpravo važni predlogi, je v interesu vsakogar, da prisostvuje občnemu zboru.

Proces radi jugoslovanskih markic na Dunaju.

Včeraj je bila na Dunaju končana razprava o tožbi trgovca Radivoja Hafnerja proti njegovemu svaku dr. Hellerju, zdravniku v Franzensbadu. Dr. Heller je namreč svoječasno javno izjavil, da je trgovec z živino Hafner l. 1820 in 1921 ponarejal nekdanje jugoslovanske markice na prežigosanih bivših avstrijskih novčanicah in da so na njegovem posestvu v Rugvici pri Zagrebu našli dve vreči takih ponarejenih novčanic. Dr. Heller je nastopil dokaz resnice, ki pa se mu ni posrečil in ga je sodišče obsodilo zato na teden dni zapora. Kot obtežilo okolnost je smatralo sodišče težek očitak in pa toženčevo akademsko izobrazbo.

Predno nakupite

za pomlad čevlje, ogledajte si kvaliteto in ceno Karo čevljev. Koroška cesta 19. — IV.

Nesreča pri sekanju drv.

Včeraj je 13letni Vinko Škrober doma sekal drva ter se tako močno vseknil v levo roko, da je moral v bolnico. —

Lokalno patrijotični izgredek.

Sredi noči je prišel na policijsko stražo neki vinjen možak s svojo ljubico ter prosil policijo, naj zapove njegovi go spodinji, da ga bo pustila v stanovanje. Ko so mu pojasnili, da mora z gospodinjo vse sam opraviti, ker policija s tem nima posla, se je hudo razburil. Iz stražnice se je odstranil še kolikor toliko dostojno, zunaj po Aleksandrovi cesti je pa vpil in zmerjal na vse pretege. Stražniki so ga dolgo mirili in opominjali, nazadnje pa aretirali. Tedaj jim je pa važno razodel: »Pustite me v miru, sem iz Ljutomera doma. Gospod nadzornik Cajko je tudi iz Ljutomera in bova sama to stvar poravnala.« — Lokalno patrijotski priziv pa ni pomagal in mož je moral k Grafu. —

Rabijaten mož.

Zakonsko življenje trgovke Angele P. v Mariji Brezje blizu Maribora je vse prej kot srečno. Vsled zapravljenosti lahkomišelosti in nasilnosti moža se nikdar ni mogla ustaliti potrebna harmonija obeh zakoncev. V soboto je bil Franc P. zopet v svojem clementu. Prišel je po stari navadi razgrajati in je v jezi razbil vse, kar mu je prišlo v trgovini pod roke. Napravil je efektne škode nad 5.000 Din, odnesel v gotovini 4.000 Din, uničil poslovne knjige žene, razne listine in zadružno knjižico neke mariborske posojilnice, tako da je žena sedaj brez nujno potrebnih svojih trgovskih zapiskov. Ko je opravil svoje »delo«, je Franc P. neznanokam odšel. —

Samomor jugoslovanskega visokošolca na Dunaju.

V stanovanju jugoslovanskega medicina Semiča na Dunaju so našli včeraj 26 letnega tehnika Marcela Weiša, pristojnega v Jugoslavijo, nezvestnega. Takoj so dognali, da se je zastrupil. Odpeljali so ga takoj v bolnico, vendar pa je že med potjo izdihnil. V zapiskih, ki jih je zapustil, izjavlja, da je osumljen, da je ukradel svoji gospodinji tisoč šilingov. Weiß se je zastrupil z veronalom. —

Zločinski napad pri Framu.

Sinoči je bil blizu postaje Rače—Fram napaden 20letni viničar Anton Legat iz Frama od dveh fantov iz iste vasi. Eden od napadalcev je ustrelil nanj z revolverjem. Legata je zadela kroglica od zadaj v glavo, na čelu je pa prišla ven. Ranjenca, čigar življenje je v veliki nevarnosti, je rešilna postaja pripeljala v mariborsko bolnico. Motivi napada so sedaj še neznani. —

»Plačam, kadar hočem!«

Tako je vpil včeraj v neki gostilni blizu kolodvora neki možak, ko so mu rekli, naj plača, kar je popil. »Sedaj pa ravno nočem! Plačam, kadar hočem,« je vpil in tako razgrajal, da so morali poslati po policijo. Mož se je pripeljal pred gostilno z vozom. Med tem, ko so ga zaprli, se je z vozom odpeljal njegov sin. —

Od najlepših, najlepše

desine-blogo za moške in damske spomladanske obleke in plašč: ima letos v zalogi tvrdka L. Ornik. Koroška 9. Kljub prvovrstnim kvaliteta, najnižje cene. VI.

Razmere na Madžarskem

označuje prav dobro sledeči odstavek iz govora delavskega voditelja Szakasitsa povodom odkritja od delavcev postavljenega spomenika pesniku Petőfiju: »Mi smo potomci dveh potlačenih revolucij, ne izgubimo pa poguma in upanja. Uresničenja ne pričakujemo ne od tujih sil in ne od milosti vladajočih. Popolnoma se strinjamo s pesnikom Petőfijem, ki je dejal: »Svoboda ne more biti miloščina gospodov, marveč le blažen sad ljudskih bojev.« Naše orožje mora postati delavska solidarnost. Program marca 1848 je še danes naš program, ker nimamo še danes nobene svobode. Volitve še danes niso svobodne, demokracije ni, na nas prežijo demokratski bajoneti in ječe, možje vdušenih revolucij se še vedno ne morejo vrniti v domovino. Naša zemlja ječi pod absolutizmom veleposestnikov, revni kmetje so pa sužnji.« Med govorom so poslušalci navdušeno klicali madžarskim emigrantom.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 27. marca ob 20. uri »Urh, grof celjski« ab. A. Kuponi.

Sreda, 28. marca ob 20. »Orlov« ab. D. Kuponi. Zadnji krat.

Mariborsko gledališče vprizori te dni dramatisacijo »Kreutzerjeve sonate« v proslavo stoletnice Tolstojevskega rojstva. Opereta pripravlja vrlo efektno in priljubljeno opereto »Jesenski manever«, opera pa Bizetove divno-melodijske »Bisere« ter Verdijevega »Rigoletta«.

Sporazum v Ljubljani

Današnji ljubljanski dnevnik so presenetili javnost z razveseljivo vestjo. Med zastopniki Samostojne demokratske in Slovenske ljudske stranke kot najmočnejšima skupinama v ljubljanskem občinskem svetu je bil sklenjen po daljših pogajanjih sporazum za bodoče delovanje v ljubljanskem občinskem svetu. Nevarnost, da bi bila Ljubljana zopet oropana svoje avtonomije, je s tem odstranjena in sprejem proračuna zagotovljen. Važnosti in velikega pomena sporazuma v Ljubljani trenutno še ni mogoče preceniti, vsekakor pa pomeni nedvomno začetek nove dobe za ljubljansko mestno občino. Iz komunistične, ki sta ga izdala za javnost načelnik občinskih svetnikov SDS, Ivan Tavčar in prof. Evgen Jarc kot načelnik kluba občinskih svetnikov SLS, je razvidno, da so pri sklepanju sporazuma vodili obe skupini predvsem nujni gospodarski in socialni vidiki ter resno stremenje, da se Ljubljana po tolikih letih končno vendarle reši iz težke gospodarske in finančne krize. Pretežka razočaranja so prinesli Ljubljani neprestani komisarijati in škoda, ki jo je utrpelo mesto, je nedogledna. Vest o sporazumu v Ljubljani, kulturnemu centru Slovenije, bo zato gotovo veselo odjeknila po vsej Sloveniji. —

Prometna obvestila

Pričenši s l. aprilom izostaneta na progi Velika Kaniža—Pragersko brza vlaka št. 803 in 804; zato pa vozita s tem dnem na progi Velika Kaniža—Pragersko—Ljubljana—Trst nova brza vlaka št. 801-501-602 in št. 601-502-802.

Brzi vlak št. 801 odhaja iz Velike Kaniže ob 23.40 in prihaja v Pragersko ob 2.28, odkoder odhaja ob 2.40. V Ljubljano gl. k. prihaja ob 5.14 in odhaja v Trst ob 5.20, kamor prispe ob 9.30.

V obratni smeri pa odhaja vlak št. 601 iz Trsta ob 20.45 in prihaja v Ljubljano gl. k. ob 1.23, odkoder odhaja ob 1.29. V Pragersko prihaja ob 4. uri in odhaja v Veliko Kanižo ob 4.10, kamor prispe ob 6.40. —

Železniška zveza Slovenije z morjem.

Kakor znano, se je prometno ministrstvo odločilo za Klodič-Hrovatov načrt zveze Slovenije z morjem z nekaterimi manjšimi izpremembami glede izgradnje predorov in mostov. Najnižjo ponudbo za razpisana predela je storila med šestimi domačimi ponudniki ljubljanska tvrdka inž. Dukič in drug (930.000 Din). Gradnja proge same se bo pričela spomladi l. 1929. Želeži je, da se železniška zveza Slovenije z morjem čimprej vresniči in upamo, da bo ta proga v prometnem pogledu tudi ena najboljših.

Zakon o neposrednih davkih.

Novi davčni zakon, ki je bil sprejet 7. februarja v narodni skupščini, je izdala Tiskovna zadruga v priročni knjižici. Ker stopi uslužbenki davek že s l. aprilom v veljavo, opozarjamo na knjižico vse interese. Brošura ima 96 strani in stane s poštnino vred Din 16. Dobi se v podružnici Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova c. 13. —

Borza dela

išče za Split dva zvonolivarja. Interesenti naj se oglašijo pri mariborski borzi dela. —

Politični kontrasti v Ženevi

POSKUSI Z NOVIM OROŽJEM PRED OČMI RAZOROŽITVENE KONFERENCE. — PREDLOGI PROPADAJO, UPANJE OSTANE.

Na obali Ženevskega jezera, kjer se onkraj širokega drevoreda dviga palača Društva narodov, je ravno ob tednu sedanega zborovanja razorožitvene konference vzbujala veliko pozornost mala in čudna ladja, ali bolje rečeno čoln. Ta čoln je priplul od francoske obale in je ravno pred palačo Društva narodov našel prostor za svoje čudne poskuse. Naglo se je doznalo, da je neki francoski inženjer izumil novo vrsto malega vojnega brodovja, silno naglo plavajočo motorno ladjo z lancirskim aparatom, ki bo s svojimi torpedi hujše in pogubnejše delovala, kot vsi dosedanjí tipí vojnega brodovja.

Senzacija vojno-tehnične iznajdbe ravno pred palačo Društva narodov in pred razorožitveno konferenco, je satira prve vrste. Če ni satira, potem je pa slučajna prava ilustracija današnje dobe, ko na veliko o razorožitvi in miru govoré ravno oni, ki miru ne marajo. Ali naj bo demonstracija z novo vojno ladjo v dokaz, da je razorožitev zelo potrebna, ker tehnika neprestano misli na novo morilno orožje? Demonstracija bi pa seveda lahko tudi dokazala, da so razorožitvene konference odveč, ker gre tehnika naprej in ker je želja po novih vojnah neugnana. Naj bo eno ali drugo, zadostuje pa vendarle, da si tudi oni, ki ne veljajo ravno za izrazite pesimiste, napravijo tako-le sliko o sedanjosti: Razorožitvene konference, a nobene razorožitve, govori brez dejanj, obsodbe vojne ob vojnem poželenju, govoričenje o gospodarskih potrebah ob velikih izdatkih za ne-produktivne vojne svrhe.

Oficirji in mornarji v novi vojni ladji spodaj pred palačo Društva naro-

dov so gotovo izrekli marsikatero ironično na račun politikov, ki so se udeleževali pri zelo dramatični seji razorožitvene konference. Možje oboroženega poklica so lahko ironični in šaljivi, ker so trdno prepričani, da še dolgo ne bodo prišli med brezposelne. Isti dan, ko je vežbala nova vojna ladja pred palačo Društva narodov, je bil črtan na pripravljalni razorožitveni konferenci ruski predlog splošne in popolne razorožitve z dnevnega reda. S predlogom sta soglašala nemški in turški delegat, angleški je pa nastopil proti in sicer s tako gesto, kot bi hotel izzvati opredelitev vseh držav, članic Zveze narodov na dva tabora: enega brezpogojno za Anglijo, drugega pa proti. Izzvati je hotel tudi ruskega zastopnika, da bi stavil vprašanja, ki bi gotovo izzvala glasovanje. Litvinov, zastopnik Rusije, se ni dal izzvati in to je bil trenutni uspeh konference, pa naj se sliši to še tako paradokсно. Kajti, če bi se izvršilo glasovanje, pa naj bi bil izid kakoršenkoli, bi postalo jasno vsemu svetu, da nimajo soglasnih načrtov in namenov niti oni, ki so ustvarili najvišji mednarodni forum ter v njegov program sprejeli tudi razorožitev. Največja paradija bi postalo pri tem 48 zasedanj Društva narodov, 14 komisij in 120 odsekov, ki so že doslej razpravljali o razorožitvi. Ker je taka porazna demonstracija izostala, je ostalo upanje, da se vendarle dela za mir. Tudi to je tolažljivo, da stojijo najvažnejše države pred volitvami, ki lahko strmoglavijo današnje svetovne arbitre ter jih nadomestijo z boljšimi, za pravi mir dostopnejšimi ljudmi.

Moč demokracije

V listu »Nova Svoboda« piše publicist Bachynés o demokraciji ter primerja v ponazorilo Češkoslovaško z Madžarsko in njenim današnjim režimom. »Dovolite mi samo malo epizodo iz življenja sosedne dežele. Tu je slučaj gospoda Czmadia. Ta mož je madžarski socialni demokrat iz Komarna na Slovaškem, kjer je župan. Ko je bil na Madžarskem kot delegat na kongresu svoje stranke, je dejal tako-le: »Poglejte me, jaz sem Madžar iz češkoslovaške republike, živim torej v »neprijateljski deželi«. Sem pa tam župan precej velikega mesta. Ali je na Madžarskem eno samo mesto, ena sama mala vas, kjer bi smel biti za župana delavec in celo socialist? Mi v »sovražni deželi« bivajoči Madžari imamo iste državljanske pravice, kakor Čehi in Slovaki. Naši delavci volijo svoje poslance z istim številom glasov, kakor slovaški in češki delavci. Pri nas imajo tudi ženske volilno pravico. Ali pa imate Vi, madžarski delavci v madžarski državi iste pravice, kakor madžarska aristokracija? Pravite, da živimo mi v tuji deželi, povem Vam pa, da imamo tam boljše madžarske šole, kakor Vi doma. Imamo tudi osemurni delavnik in socialno zavarovanje. Kaj imate pa Vi?« — Tako in podobno je govoril Madžar iz Češke in gotovo je, da je podal s svojim govorom močne argumente za boj proti današnjemu madžarskemu režimu. »Demokracija in socialna politika napravi pripadnike vseh narodnosti za dobre in lojalne državljane. Švica ni edina dežela, kjer je demokracija močnejši državotvorni element kakor nacionalizem. V gospodarski, socialni in kulturni politiki dosledna češkoslovaška demokracija je silno orožje proti aristokratskemu režimu sosedne dežele. Našim topovom lahko madžarska gospoda postavi nasproti svoje topove, proti naši demokraciji pa nima nobenega sredstva«.

Nekaj števil iz nastanka velikega filma

Ameriško filmsko podjetje Paramount je dogotovilo sedaj ogromen film »Korzarji«, ki predstavlja veliko bitko na morju z morskimi roparji koncem 19. stoletja. Za predstavo te v splošnem ne posebno znane epizode, je imelo filmsko podjetje ogromno stroškov in dela. Film so snemali na morju in na kopnem ter je v dobi tega dolgotrajnega dela nastalo pravo mesto za filmske uslužbence. Za topovske kroglje je bila potrebna velika tovarna ladja, kovačnice podjetja so pa vtilile 160 topov, kar je več kot pri vseh dosedanjih filmih, ki predstavljajo vojne scene. Raznovrstni material je dovažalo 26 tovornih vlakov, v filmskih scenah je bilo pa dnevno zaposlenih skozi par mesecev nad 2000 igralcev in statistov in pri vsaki sceni tudi 24 fotografov. V naselbini filmskih uslužbencev Camp Cruce je dnevno kuhalo 43 kuharjev, pojedlo se je pa 6000 kilogramov razne hrane. Vodna in električna napeljava za naselbino je stala okrog tri milijone dinarjev. Ob uprizorjanju bitk med mornarico in morskimi roparji je bilo odanih 60.000 topovskih strelav. Filmska naselbina je imela svojo lastno pošto, bolnišnico, rešilno postajo, več pralnic, kopališča in sportna igrišča.

Sleparija s papeškimi odloki

Pariška policija je prišla na sled zanimivi slepariji. Grof Pallier, ki je opravljal pri pariškem kardinalu Duboisu nekako tajniško službo, je na veliko prodajal dobrim katoličanom papeška dovoljenja za ločitev zakona in za sklepanje novih zakonov. Sleparija je bila enostavno izvedena. Grof si je prilastil kardinalov pečat ter je v njegovem imenu pisaril v Rim po prej imenovana dovoljenja. Dovoljenja je prodajal za visoko ceno 25.000 frankov. Sleparija se je razkrila šele tedaj, ko se je začel kardinal slučajno malo bolj brigati za pošto ter se čudil, da prihaja toliko pisem iz Vatikana. Grofa so sedaj zaprli.

Iznajdba žene ljubosumnega pastora

Velik križ je v zakonu, kjer vlada ljubosumnost. Pametnejši polovici mora sčasoma taka skupnost pričeti presedati. Iz istega razloga se je naveličala zakonskega življenja gospa Brown, žena ameriškega metodističnega župnika. Ko ji ni pomagalo nobeno sredstvo več, ji je priporočal zdravnik spremembo podnebja in jo poslal na zdravljenje v Pariz. Nova pokrajina je neverjetno blažila vplivala na Američanko, ki je vsa vesela dan za dnem pisarila možku v Ameriko o svojem prerojenju. Lepega dne pa se je seznanila gospa pastorjeva z nekim pariškim slikarjem in se preselila k njemu v pariško okolico. Ta ponovna sprememba podnebja pa ni bila vseč zakonitemu in zakonskemu možu, ki ga je prijel neki čuden nemir, da ni mogel vzdržati doma in jo je mahnil preko luže. V Parizu je kmalu zvedel za stanovanje soproge in jo našel v ateljeju slikarjeve. Zbrana je bila večja vesela družba, ki je neobičajno dvorila lepi ženi. Na slikarskem stojalu je bila slika popolnoma gole žene, kar je pastora neznansko razburilo: »Nesramnica, takoj se ločim od tebe! Ti si torej stala slikarju za model! Vse mi je jasno.« Slikar je seveda energično protestiral. Po dolgem razlaganju je šele uspelo prepričati pastora, da zadevna slika ni nič drugega kakor kopija Ticianove »Venere«, ki jo je slikar preteklega leta kopiral na licu mesta v Italiji. . .

Berlinski milijonarji

Te dni je izšla nova jako zanimiva statistika o premoženjskih razmerah Berlina. Prebivalci Berlina — 4 milijoni — so porazdeljeni na 1,3 milijona hišnih gospodarstev. Prej je na eno hišno gospodarstvo povprečno odpadlo 5 oseb, sedaj pa samo še tri, ker je radi gospodarskih razmer tudi v Berlinu padlo število otrok. Od vseh hišnih gospodarstev jih je samo 92.000 s premoženjem in je tako pretežna večina Berlinčanov proletarska. Med lastniki kapitala je okroglo 66.000 takih, ki imajo premoženje izpod 10.000 mark, 25.000 od njih ima premoženje do 25.000 mark, 957 Berlinčanov ima premoženje do blizu 1 milijona, 525 je pa milijonarjev. Če pomislimo, da je imela pred vojno Pruska nad 9000 milijonarjev in da bi jih od teli odpadlo na sam Berlin nad 900, vidimo, da so se milijonarji reducirali približno na polovico. Nekdaj je bil Berlin bogato mesto, Charlottenburg (del Berlina) je bil pa znan pod imenom »mesto milijonarjev«, ter je veljal za najbogatejše mesto Evrope.

Nepričakovan zaključek kazenske razprave

Pariški listi poročajo, da je neki francoski sodnik v Oranu zaključil kazensko razpravo, kakor menda še noben sodnik. Neki 20letni Arabec je bil obtožen posilstva nekega nedolnega dekleta. Na razpravi sta pa izpovedala on in ona, da sta zaljubljenata. Sodnik je radi tega kratkoma poslal po muslimanskega duhovnika ter odredil poroko kar v sodni dvorani pred porotniki. Ker pa arabski zakoni, ki se upoštevajo v francoskih kolonijah, zahtevajo za vsako nevesto doto ter ne dovolijo, da bi se brez dote izvršila poroka, je sodnik med porotniki in poslušalci izvedel zbiranje prispevkov za doto. Vsak je nekaj dal in tako se je nevarna razprava najsrečnejše končala.

Drago rezanje poble buče.

Današnji soprogi se pritožujejo, da jim striženje pobijih frizur njihovih žena sega že pregloboko v žep. Ko bi oni vedeli, kako je bila ta stvar draga pred sto leti, bi bili lepo tihi in pohlevni! V analih francoskega dvora stoji zapisano, da je zahteval znameniti vlasuljar Hippolyte le Jeune od dojlje Napoleonovega sina po 12 frankov za ureditev bubi frizure; če pa jo je naonegavil za kako svečanost, je zahteval celo napoleonoro. Če računamo takratno vrednost zlatega franka in napoleona (današnjih 500 Din!) vidimo da so današnji frizerji prav cenenil

Sport

Mladini!

Pomlad je tu. Mlade človeške sile se bode. Ves prerojen se bo počutil človek, ko bo zopet zasijalo nebeško solnce z vso svojo močjo.

Kmalu bo mladina — naš up, naša bodočnost — začela pohajati na sportna igrišča, da si nabere tamkaj novih moči in življenske energije. — Ob začetku letošnje sezone polagam naši mladini — vsej, ne le par izvoljenim, ki mislijo, da nosijo rekorde že v žepu — pri njenem sportnem udeleževanju na srce gojitev lahke atletike.

Poglej, mladina, stare Grke, ki jim je bila ta panoga sporta najprijetnejša, ker je najnaravnejša. — Lahka atletika je sport, ki je najmanj surov, ki tedaj človeka v plemeniti borbi srčno izobrazuje. Ona nam harmonično razvija telo z gojenjem gimnastike, k je prepogoj za uspeh v vseh lahkoatletskih disciplinah. Lahka atletika je zdrav, ne pretiran sport, če se boš, mladina enkrat s pravo vnmemo in ljubeznijo oklenila te panoge, bo v tebi tudi mnogo več veselja do duševnega dela — v šoli. Lahka atletika je postranski in cenen sport.

Tale dejstva naj si zapomni naša mladina, naj jih praktično preizkusi in videla bo, da je bila v nasvetih sama ljubezen. Zanimni naj si pa mladina, da smo Slovenci v sportni in sploh v telesni vzgoji še jako daleč. Zato je na nas mlajših, da začnemo enkrat s pravo sportno vzgojo, ki bo prodrila v ves narod. Začnimo se najprej učiti v telesni vzgoji sami, da bomo učitelji potomcem! J. P—č.

Sekcija »Perun« Slov. Bistrica

je imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo 25. t. m. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo posneti lepo delovanje sekcije v preteklem letu. Občnega zbora sta se udeležila tudi predsednik Zveze kolesarskih društev za mariborsko oblast g. J. Moravec in dirkalni vodja g. Joško Kavčič, ki sta v svojih govorih vzbujala navzoče kolesarje k vztrajnemu delu za razvoj kolesarskega športa. Tudi matični klub je bil zastopan s častnim številom članstva. Po volitvah novega odbora, kojemu zopet predseduje dosedanjí agilni predsednik g. Vernik, se je razvila živahna debata, v katero so posegali vsi delegatje. Razpravljalo se je tudi o ustanovitvi lastnega kluba pod imenom »Bistra«. Mladim sloveniebistriškim kolesarjem želimo tudi v novem letu mnogo uspeha. —

Italija vodi

v borbi za evropski pokal po svoji nedeljski zmagi nad Madžari. To pa le trenutno, ker ima največ tekem že odigranih. Stanje je naslednje:

1. Italija	4 2 1 1 9:8 5
2. ČSR	2 1 1 0 4:2 3
3. Madžarska	2 1 0 1 8:7 2
4. Avstrija	3 1 0 2 4:7 2
5. Švica	1 0 0 1 2:3 0.

Davisov pokal.

Tilden, mojster tenisa v Ameriki, je bil v Augusti (Georgia) poražen pri izločilnih tekmah za Davisov pokal po mladem Hennesseyu 6:8, 6:1, 2:6, 6:2, 6:4. — V prvem kolu evropske zone se srečata dne 9. aprila v Barceloni Čile in Španija.

Los Angeles—Newyork.

Osemnajsta etapa transkontinentalne hoje je dolga 40 milj in jo tvori proga Holbrook—Navayo v državi Arizona. Tu je prehitel zamorec Gardner Finca Kloch-Mainena.

Latinska olimpijada?!

Pred nekaj dnevi se je vršila v Madridu pod predsedstvom samega španskega diktatorja Primo de Riverre konferenca zastopnikov držav latinske Amerike. Urugvajski poslanik je predlagal ob tej priliki, naj bi se v bodoče prirečale »španske olimpijade«, katerih bi se udeleževali poleg Špancev in Portugalcev tudi ameriški Latinci. . .

Hans Dominik:

Oblast treh

Silvester jo je moral pokloniti. Gotovo je prejel od njega kako vest, in sicer sledi onim, ki so v Mariboru novo živališče. S tega vidika pa je zadobila zdelo proketo resno lice. Kjer se je nahajal Silvester, tam najbrže tudi ostala dva nista bila daleč. Doktorja je mrzlo spreletelo po hrbtu, ko je domislil to misel do konca. Iz ročne torbice je potegnil majhno ogledalo in skrbno premetil svoje obličje. In je zadovoljno prikimal. Izpremembra, ki jih je povzročil že v Düsseldorfu na svoji zunanosti, so odgovarjale svojemu namenu. Pomirjen je zopet spravil ogledalce.

Ni samani hodil leta dolgo v šolo političnih zarot in intrig. Ni bil zaman leta dolgo prisiljen nastopati sedaj pod eno, sedaj pod drugo krinko. Izpremembra njegove zunanosti je bila uprav mojsrsko izvedena. Ne na grobi način začelnikov s ponarejenimi bradami in lasuljami, ki jih mora spoznati vsak policijski uradnik na prvi pogled. Samo na lahko pobarvane lase, drugačna frizura in obleka po evropskem kroju, ki se je od amerikske nošnje precej razlikovala. Poleg tega pa je Dr. Glossin tudi posedoval možnost poljubno izpreminjati poteze svojega obličja. Iz newyorškega Dr. Glossina je postal poljuben in vsakdanji evropski potovalni agent. Napram ljudem, ki so ga poznali samo površno, je morala izpremembra zadovoljiti. Če pa bo držala tudi pred Janinimi očmi, pa ni vedel tako gotovo. Da ga bo Silvester, da ga bo Atma prepoznal na prvi pogled, o tem je bil prepričan. Toda računal je s tem, da ne bodo prijatelji v veselju zopetnega svidenja preveč pazili na sopotnike.

Letalo je pristalo na letališču v Stockholmu. Dr. Glossin je obsedel pri svojem oknu. Opazoval je potnike, ki so zapuščali letalo in je obenem opazoval tudi ljudi, ki so jih pričakovali. Jana je stopila iz letala. Nje ni pričakoval nikdo, niti ni napravljala ona sama vtisa, da kaj takega pričakuje. Po kratkem vprašanju na

nekega uradnika se je obrnila proti letalu Stockholm-Haparanda, ki je stalo na sosednem tiru pripravljeno za odhod. Dr. Glossin ji je sledil. Tudi v drugem letalu je zavzel svoj prostor v prostoru za kadike.

Jana se je peljala proti Haparandi. To je bila najkrajša pot v Linnais. Dr. Glossin je bil sedaj popolnoma prepričan, da se trojica pisateljev še vedno skriva v bližini Linnaisa in da se pelje Jana k Torneaelfu na poziv svojega moža. Videl je, kako je v Haparandi zapustila letalo in vstopila v vlak. Vse se je zgodilo, kot je bil pričakoval. Vzela je vozni listek do Linnaisa. Storil je isto in se odpeljal ločen od Jane edinole po leseni steni, dalje proti severu.

Sedaj je stopila Jana na peron v Linnaisu. Zopet sama. Nikogar ni bilo, da bi je sprejel. Doktor je pričel dvomiti o pravilnosti svojih dosedanjih zaključkov. Kaj naj bi zadrževalo Silvestra, da se ni pripeljal svoji mladi ženi nasproti vsaj teh nekaj kilometrov, ki so ga kvečjemu še ločili od nje?

Dr. Glossin je videl, kako je Jana zapustila kolodvorsko poslopje in se odpeljala z izvoščkom. Ali jo je peljal izvošček ob reki k novemu nenajdljivemu skrivališču proklete trojice? Ali naj se brez vsakega uspeha zopet vrne? Ne in še enkrat ne. Moral je slediti Jani in ugotoviti, kam da gre in kje da bo ostala.

Hitro je najel drug voz. Vozniku je naročil, naj v primerni razdalji sledi prvemu vozu.

Jana se je peljala po pobrežni cesti ob Torneaelfu navzgor.

Pokrajina je bila krasna, toda doktor Glossin je videl samo kraje, kjer je doživel svoj zadnji težki poraz v boju proti onim trem. In pred seboj je videl sliko Janine postave in sklenil je, da ji bo sledil, pa čeprav ga privede ta pot v območje strašnega Indijca in ogenj in smrt nosečega žarila.

Voz pred njimi je obstal na cesti. Videl je, kako je voznik obrnil in se s praznim vozom vrnil v Linnais. Jana je izstopila in se podala po pešpoti navkreber.

Dr. Glossin je tudi na istem mestu

ustavil svoj voz. Ukazal je vozniku, naj čaka, pa če bi čakanje tudi trajalo več ur in je sledil Jani. Tu pa tam je zapazil skozi grmovje njeno obleko. Pot je v položnih serpentinah vodila k pogorišču Truworjevega doma.

Obstal je na gozdnem robu in odprl se mu je svoboden razgled na pogorišče. Jana je klečala potrta na začrnelih ruševinah. Spustila je svoje malo ročno torbico in telefonski aparat na tla poleg sebe in je s tresočo se roko gladila zakajene razvaline.

Hiša, v kateri je preživela najsrečnejši dan svojega življenja, svoj poročni dan, pusta, od ognja začrnela razvalina. Čvetiči vrtovi požgani. Mož izginil brez sledu. Nobene vesti o njem.

Udarec je bil prehud. Z vzkrikom se je zgrudila nezavestna na tla. Sedaj so bili hipnotični zapahi, s katerim je Atma zavaroval njeno duševnost, zlomljeni.

Dr. Glossin jo je videl pasti, toda ni se zganil s svojega mesta. Vsak trenutek je pričakoval, da se bo pojavila Silvester, da se bo pojavil Atma. In morda najnevarnejši izmed vseh, Erik Truwor.

Minute so potrkale. Nič se ni zganilo. Sedaj je pričel dr. Glossin polagoma slutiti, domnevati in spoznavati resnico.

Jana je po lastnem nagibu zapustila Düsseldorf. Obiskala je kraj, ki ga je poznala kot dom svojega moža in njegovih dveh prijateljev in se je onesvestila, ko ga je zagledala opustošenega in razrušenega. Nikdo je ni pričakoval tukaj. Nezavestna in brez pomoči se je nahajala tukaj v gozdu, na milost in nemilost predana njegovi poželjivosti.

Stopil je iz gozda in se bližal ruševinam. Strahovita vročina je morala vladati tukaj. Granitne skale, iz katerih je obstajalo ciklopsko zidovje Truworjeve hiše, so se stalle in zlele v enotno steklenasto mačo. Navaden ogenj ne bi mogle staliti prestarega kamenja. Tukaj je morala divjati telenergetična koncentracija. Žnešteti tisoči kilovatov so morali delovati v tem skalovju.

Dr. Glossin se je približal Jani. Hotel jo je dvigniti in jo odnesti po bregu nizdol, ko je obvisel njegov pogled na telefonskem aparatu. Iz radovednosti je hotel preizkusiti konstrukcijo. Z enim samim prijemom je prižgal elektronske žarnice.

In na njegovo uho je udaril znan glas. Silvestrov glas.

Dalje prihodnitič.

Mali oglasi ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.--

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.--

Singer šivalne stroje

dobro ohranjene prodaja od Din 600 naprej Kralj, Maribor, Tvorliška c. 30. 650

Separirana soba

za dve osebi se takoj odda. Sodna ul. 26. vrata 2. — 649

V-č hektolitrov vina

domačega in dalmatinskega se odda v manjših in večjih partijah proti ugodnemu odplačilu in zmerni ceni. — Marija Drofenik, Maribor, Vetrinška ulica 2. 648

Točilnica in braniarija

se odda. — Franc Štiblj, Studenci pri Mariboru. 647

Snaženje za Veliko noč

bo lahko, če boste čistili pohištvo, preproge in posteljnino s prahožerom, okna intla pa potom čistilnega zavoda »Diverson«, Cankarjeva ul. 14, Tel. 401. 670

Pokončevanje sten

s plinom opravi poceni in hitro. »Diverson«, Cankarjeva ul. 14, Tel. 406. Naglo se uničijo tudi podgane, miši in ščurki. 571

Spomnite se CMBI

ANTON NOVACAN

CELJSKA KRONIKA

dramatski mozaik v treh delih

prvi del

HERMAN CELJSKI

je pravkar izšla. Broširana knjiga velja Din 40.— v platno vezana Din 48.—

Dobi se v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 13

Občinskim uradom
in raznim podjetjem priporočamo

Občni državljanski zakonik

Cena v platno vezani knjigi s poštnino 155 Din

Naroča se v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru
Aleksandrova cesta 13

Novo!

Novo!

Prva pomoč ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštnino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

JUBILEJNI ZBORNİK

ZA PETDESETLETNICO OTONA ŽUPANČIČA

je pravkar izšel. Broširana knjiga velja 42 Din, vezana 56 Din, poštnina 3 Din

Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Mariboru,**
Aleksandrova cesta št. 13

NAŠA ŽELJA SE VAM IZPOLNI

IN IMELI BODETE OBLEKO IN PERILO IZ NAJBOLJŠEGA IN NOVOMODNEGA BLAGA PO ZELO NIZKIH CENAH, AKO SI ISTO NABAVITE PRI TVRDKI

I. N. ŠOŠTARIČ - MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA STEV. 13